

dies i coses

Maig 88

PREMSA
CORONA

ENGUANY LA TANT FRUITOSA ASSO-
SIACIO D'AMICS DE LA TERCERA EDAT,
PRESIDIDA PER L'AMO MIQUEL MARINES,
HA ESCAMPAT PELS NOSTRES CARRERS,
LA JOIA I L'ALEGRIA AMB ELS CANTS
DELS SALERS.

per començar

- SUMARI -

PER COMENÇAR.....	2
MAIG.....	3
CALENDARI.....	4
FELICITACIONS ESPECIALS.....	6
INTERNACIONAL.....	8
ELS NOSTRES CARRERS.....	9
SUCCESSOS.....	12
LA NOSTRA GENT.....	13
MONSTRES.....	15
UNA DE ROMANS.....	16
CONFESSIONS DE UNA MARE AL SEU FILL....	18
UNS AMICS BROMISTAS.....	20
L'ESPORT ES BONA COSA.....	21
SALUT I PAU.....	25
CARES D'AHIR.....	27
PASSA-TEMPS I ULTIMA HORA.....	28

CONSELL DE REDACCIO

Jaume Vallbona i Bennàssar
(de Na Blanca)
Margalida Adrover i Manresa
(de Can Polla)
Josep Estelrich i Vadell
(de Can Marinons)
Josep Adrover i Vallbona
(des Camp den Ventura)
Toni Vadell i Maimó
(des Clos)
Maties Adrover i Palmer

COL.LABORADORS

Miquel Vallbona i Vadell
(de Can Gustí)
Mª Magdalena Estelrich i Vadell
(de Can Marinons)
Macià Adrover i Adrover
(de Can Paulo)
Maria Adrover i Maimó
(de S'Usina)
Marc Vallbona i Adrover
(de Na Blanca)
Dn. Baltasar Amengual i Martorel
Margalida Adrover i Vallbona
(de Cas Senyor)
Macià Trompè

MAIG

Arribat el maig l'aire es carrega d'aromes d'estiu, i els nostros camps que envolten el poble vestits de festa amb les flors d'abril comencen a canviar els tons verds pels colors més rossos d'estiu, com ja ho diu la cançó:

"-Belleza i flor de maig,
en un dia me'n vaig."

També els nostres apicultors recullen aquest mes la mel més preciada de l'any:

"-Maig corrent

la mel rossa com l'or
blanca com l'argent."

I és aquest mes també el que amb més ansies espera el pagès l'aigua de maig ja que és aquesta la més decisiva per les collites:

"-Diu la vinya:

Tant me fa una pluja,

com dues com tres

però sense la de maig no

faré res."

La lluna començarà el mes amb lluna plena el dia 2 a la 1 del matí i també l'acabarà dia 31 a les 12.53m.

La lluna entrarà en quart minvant dia 9 a les 3.23 m. Diuen que és el millor temps per coure a ses teu-

leres, perquè ses teules i tot lo que és de test i es cou aquest mes és de molt millor qualitat.

Dia 15 a les 00.11 m. la lluna entrarà en fase de lluna nova.

Dia 23 a les 18.49 m. la na entrarà en Quart Creixent moment en què es diu que és molt indicat sembrar tota casta d'hortalisses i sobretot el julivert:

"-Sembra el julivert pel
maig
i tot l'any en tindràs."

PEP MARINONS.

Calendari

1

Pensau en sa fira de Ses Salines.

Felicitats a na Bonaventura Vadell i Adrover a. de's Bar Nou, En Jaume Vadell i Bonet a. de Ses Aigües i en Bartomeu Roig i Adrover a. de Ca's Sabater.

Trobada a Consolació com a Comemoració de l'any Marià. A les 12 h. hi haurà Missa celebrada, presidida pel Sr. Vicari General. Hi estau tots convidats.

2

Molts d'anys a na Lluïsa Danús i Caldentey a. de's Comtès i a n'En Miquel Binimelis i Adrover, a. de ca'n Devertit.

3

Feliç aniversari a n'Antoni Adrover i Barceló a. de Ca'n Ganxo (mecànic) i Simó Adrover i Rigo a. Vellana.

Dies i Coses 4

4

Molts d'anys a Juan Cazorla Triviño i a Rafel Adrover i Alou a. de Ca'n Marines.

5

Fan anys na Maria Vallbona i Adrover a. de ca Ferrer i Bartomeu Adrover i Adrover a. Vellana.

6

Aniversari d'Antoni Adrover i Adrover a. Fusters

7

Molts d'anys a n'En Bartomeu Adrover i Roig a. de Ca'n Maganet, a Maria del Carme Adrover i Adrover a. de's Molí, Juan José Bermúdez Navarro a. Paulo, Carmen Campo Ojeda i Antònia Aina Adrover i Adrover de Ca'n Puch.

Antigament, a Cura, es feia un aplec, que era molt concorregut. Hi organitzaven una processó durant la qual es donava la benedicció als quatre vents, per tal de be-neir tots els fruits de la nova Primavera.

8 Avui es celebra el primer Aniversari de l'Associació de Amics De La Tercera Edat de Calonge i Cala D'or, felicitats.

9 Fa anys na Maria Vadell i Adrover d'es Recó.

10 Aniversari de Miquel Sunyer i Adrover a. de Ca's Senyor.

11 Molts d'anys a Francesca Amengual i Vadell a. de Ca'n Peret.
A Sóller es fa la guerra entre Moros i Cristians.

12 Aniversari de Miquela Binimelis i Adrover, de Ca'n Pep Ferrer.

14 Molts d'anys a Gabriel Vallbona i Adrover a. de Ca's Fidever, Antònia Adrover i Rigo a. de Na Burguera, Joan Sunyer i Artigues a. de ca's Saquer.
Aprofitau que en Maties fa festa per estirar-li ses orelles.

15 Felic aniversari d'Antoni Adrover i Roig de ca'n Mitjanit.
Sant Isidre, Patró de S'Horta.

Aquest dia es farà sa tradicional pujada a Sant Salvador en pelegrinatje motivat per la devoció mariana de's nostre poble cap a aquest santuari. Tots hi estau convidats, al manco a la Missa que allà es celebrerà.

17 Aniversari de Germán Cazorla Montes i de Catalina Vallbona i Adrover de Na Blanca.

18 Molts d'anys a N'Antonio Dicenta Bertholot, Miquel Adrover i Mestre, a. de Na Cosme i Bartomeu Vadell i Adrover, d'es Clos.

19 Fan anys en Manuel Pérez Navarro i Jaume Adrover i Rigo a. de Ca sa Viuda.

20 Fa anys na Rosa Adrover i Soler de Ses Aigües.

21 Molts d'anys a Na Catalina Bennàssar i Adrover de Ca'n Roca.

22 Aniversari de Jaume Esquinas i Vadell a. ca'n Rebeu, i Magdalena Adrover i Adrover de Na Cosme.

Avui faran la Primera Comunió n'Antonia de Ca'n Puch i els germans Manolo i Félix Pérez Cabrera.

23 Molts d'anys a Maria Natividad Montes Marín, Bartomeu Estelrich i Cifre, de Ca'n Teixidor i Nadal Palmer i Prohens de Son Reus.

24 Felic aniversari de Jean Louis Plessis i Antoni Màs i Alou, de Ca'n Bessol.

25 Molts d'anys a Sor Maria Magdalena Garcia i Massip, s'infermera.

26 Aniversari de N'Antònia Cebrián Alcolea, de Sa Talaia i Margalida Adrover i Adrover de ca's Saquer.

27 Molts d'anys a na Maria Estelrich i Julià, a. Marins.

28 Felic aniversari a Francisco Estevez López, Margalida Adrover i Grimalt, d'es Forn, Antònia Adrover i Adrover, de ca's Batlet i Antònia Sastre i Llodrà, de Ca'n Roca.

El 18 de maig de 1.963, en Jaume Adrover Rigo (a) de Ca sa Viuda i na Catalina Vallbona Roig (a) de Ca's Senyor. I el 21 de maig del mateix any, en Jaume Estelrich i Adrover (a) de Ca'n Marins i na Bonaventura Vadell i Adrover (a) de Ca'n Gustí, feren de les seves alegries i preocupacions una sola cosa i es casaren a la nostra Església. Amb motiu de les seves bodes d'Argent els volem felicitar molt sincerament i només desitjar-los que tenguin sort, i què la vida els doni un camí ben llarg.

El passat 23 d'abril Sor Maria Miquel celebrà ses Bodes D'Or com a Religiosa Franciscana. A la festa que es va fer per aquest motiu hi assistiren, a més dels seus familiars, la Superiora General i la Conciliària. Des d'aquí l'hi volem fer arribar la nostra enhorabona.

29 Molts d'anys a Lluïcia Benàssar i Adrover, de Ca'n Baltassar.

30 Fa anys en Miquel Adrover Adrover, de Sa Torre Nova.

FELICITATS

NOCES :

En Pep Pons i Na Bar
bara Pinya, ja s'han casat
les hi desitjam, molts
d'anys junts.

FELICITATS i que en ven
gui una bona guarda.

DESPRES DE MOLTS D'ANYS HEM TORNAT SENTIR CANTAR SALES

Gràcies a la iniciativa dels joves de la tercera Edat, de Calonge i Cala D'Or, hem recuperat la tradició de cantar sales el dia de Pasqua. Va esser una festa que va alegrar a tot el poble. Primer cantaren a la plaça, llavors se va fer un passeig per tots els bars, i acabaren a l'església de Cala d'Or.

L'any que ve els joves nos hi afagirem.

Una vegada més els de la tercera edat nos han deixat amb la boca oberta.

INTERNACIONAL

En Tomeu Coves, en Toni de ca sa Viuda, en Jesús i en Miquel Verro, juvenils del s'Horta anaren de viatge amb els seus companys d'equip. Aquest tant sols durà tres dies, però tengueren temps per veure coses a bastament.

Varen estar a Guadalmàdena (molt aprop de Torremolinos) que és una ciutat parescuda a Lluçmajor i que té uns tres quilòmetres de platja, on aprofitaren, donat el bon temps que feia, per pegar el primer "capfíco" de l'any.

També visitaren Màlaga, Marbella -que és el lloc predil·lecte de la "jet-Set" i tal vegada es toparen amb la Gunilla-, Puerto Banús, i Nerja -que és el poble on es rodaren tots els capítols de "Verano azul" i cap d'ells tornà com el "Piranya", ja sabeu aquell noi tant grasset.

A l'arribada ens comentaren que tots aquells llocs que visitaren són molt parescuts a Cala d'Or, plens d'apartaments, hotels i botigues per tot arreu.

En Pep de na Barret, en Tomeu Caminer, en Simó Paulo, na Bàrbara Rito i en Tomeu Polla varen fer, juntament amb els companys de l'escola de S'Horta, el viatge d'estudis a Andorra. Hi varen estar quatre dies.

Visitaren, además d'Andorra, el Castell de Monjuic (convertit en museu), l'estació d'esquí de Palc i la també estació d'esquí Pas de la Casa, on llogaren trineus uns i esquís altres. Tots disfrutaren amb la neu encara que acabaren ben xops i copejats.

Les coses que més els crideren l'atenció foren: la quantitat de cotxes cars (Ferraris, etc.) que circulen per Andorra; que totes les teulades són de piçarra; també varen passar per un balneari d'aigües termals, encara que segons en Tomeu Polla, pareixien aigües brutes.

En definitiva, varen passar uns dies molt divertits i que estaran molt de temps a poder oblidar-ho.

ls nostres carrers

Es costum donar als carrers noms de personalitats rellevants.

Amb aquest article volem obrir una secció, a la nostra revista, que ens ajudi a descobrir curiositats, fets de rellevància. I, amb una paraula, acostar-nos un poc als carrers del nostre poble.

Hem pensat parlar avui del carrer Mn. Toni Vadell. I no podem parlar-ne sense acostar-nos a la personalitat de Don Toni:

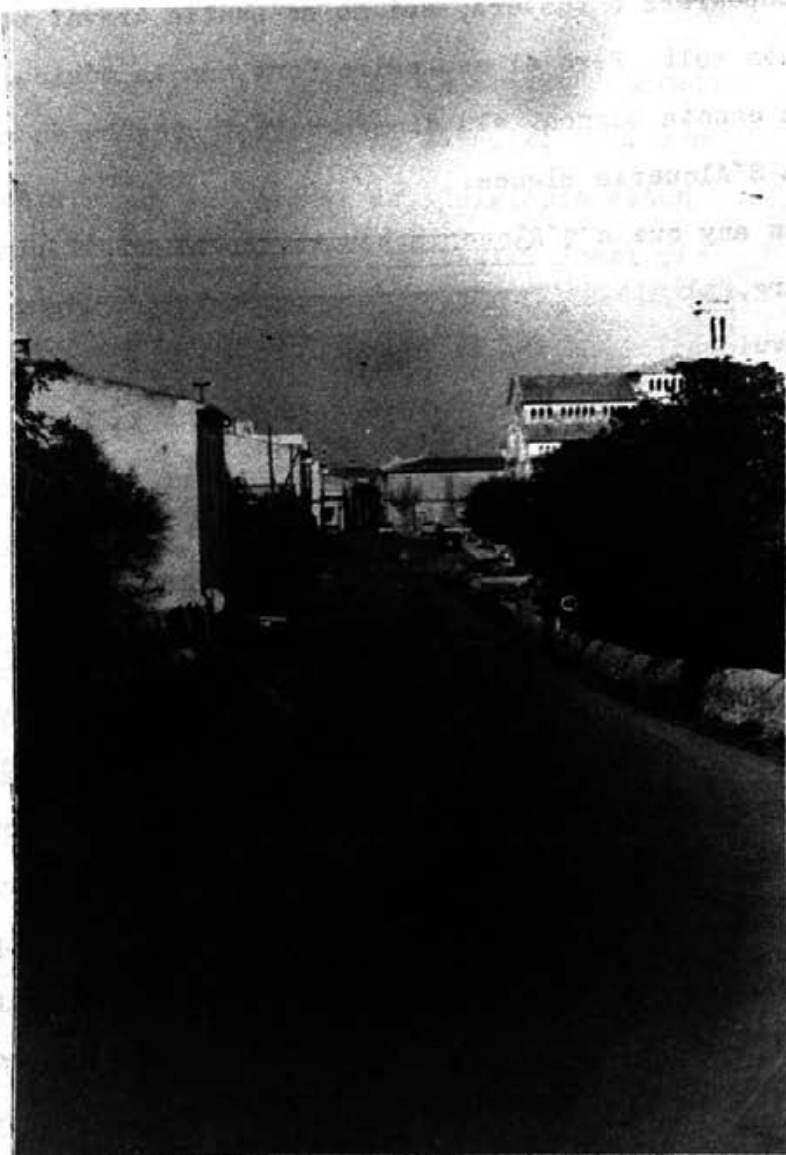
Dia 18 de Decembre de l'any 1886, el Bisbe de Mallorca l'Illm. Sr. Jacint M^a. Cervera, ordenava sacerdot al per tants de motius estimat i venerat Senyor Toni, apel·latiu familiar amb que era tractat entre els calongins.

I juntament amb ell rebia també

l'Ordenació Sacerdotal un altre per-

sonatge molt lligat a la història de Calonge, Mn. Antoni Mª Alcover i Sureda, l'illustre filòleg que tant féu per la nostra llengua, i com tots sabem, autor dels plans de l'església nova, que recolzà i encoratjà sempre al seu bon amic, el Senyor Toni.

Podem dir d'ells dos, que se semblaven ferm: tenacitat i caràcter fort. Just un home com el Senyor Toni, amb la pobresa que hi havia a principis de segle, podia dur a terme l'obra de l'església nova.

I cercant per ací i per allà he descobert viu dins el record dels qui el tractaren, l'home alegre, que sabia fer baldufes pels nins, que li agradava anar a'pegar amb un botet seu, el "Sant Miquel" i que si un diumenge feia bon temps, celebrant la Missa feia qualque drecera i l'afició ho agrada.

Tenia la mà trencada per a tot, bon picapedrer, féu els rosetons del campanar, menetjava a la perfecció escàrpares i martells i tota casta d'eines, fossin de picapedrers o fusters, mai no se sentia travat per res, i de la pagesia se n'entenia molt. Però el seu caire fort era la música, era molt bon organista. Amb una egueta blanca, els diumenges i festes bones anava a tocar l'orgue a Santanyí i a S'Alqueria Blanca.

I un any que a S'Alqueria havien tingut un "coremer" que ho havia fet un poc llarg, el dia de Pasqua el Senyor Toni li digué:

- Avui aniria bé que ho fes un poc més curt.

Bé ho entengué aquell predicador, pujà a la trona i se'n desfé amb aquesta:

Crist ha ressucitat

El Cel està ple de glori.

Toqui l'orgue Senyor Toni,

que el sermó ja està acabat.

Un bon esplet de rialles ressonà dins l'església. Cal dir que sentia una especial predilecció per l'església de S'Alqueria on fou batejat el 15 de febrer de 1861 pel Vicari Mn. Gabriel Mora i Mora de tant bon record.

Moltes i llargues hores d'assaig per el mes de Maria i mes del Cor de Jesús.

Llavors a Calonge just feien tres festes: la conclusió del mes de Maria, la festa del Cor de Jesús i la festa de Sant Miquel. A la conclusió del mes de Maria donaven un petit ram de flors. Molts de dies del mes de Maria o del Cor de Jesús estrenaven cançons noves.

Aquell cor d'homes i dones tan voluntariós fins i tot aprengué la Missa "Te Deum Laudamus", den Perosi, que estrenaren el dia de la benedicció del nou convent de ses monges. Formaven part del cor dues monges que feien el baix, Sor Elionor, que treballà molt en l'edificació del Convent, i Sor Pelaia.

Quan el Senyor Toni s'enmalaltí se servien de l'amo en Jaume "Paume", bon músic i bon organista, fins que prengué les missions l'amo en Francesc "Marines", deixeble avantatjat de l'escola de música del Senyor Toni. (veure, "La nostre gent" dies i coses del mes de Març).

L'any 1912 adquirí per 150 pessetes el retaule de l'altar major procedent de la capella vella de Sant Miquel de Manacor i li regalaren també les pedres dels altars de Sant Josep i del Sant Crist. Dia 22 de gener del 1912 benefi la imatge de Sant Antoni. El 6 de març del 1919 la pila baptismal i el baix relleu del baptisme del Senyor al riu Jordà. El 3 d'abril del 1921 la campana grossa, de nom Miquela, feta a Palència, i foren els padrins en Guillem Crifre Julià i Margalida Adrover Mestre.

Per poder fer tant molt comptà sempre en la fe i la incondicionalitat d'aquells bons padrins de Calonge, que amb els seus carros traginaven material i li ajudaven en tot el que fos. Ben bé podem dir que les pedres de l'església estan amarades de la seva suor i ungides amb la seva pregària. No tenien quasi res per viure però a Déu no li planyien res.

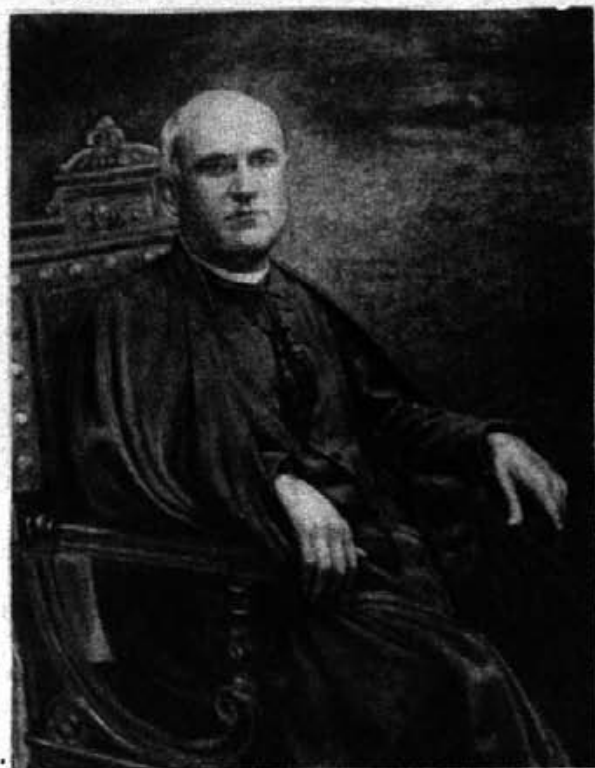
I mentres edificava el temple material no abandonava la preocupació pel temple espiritual, que són els fidels, per això cuidava i preparava la catequesi dels infants i les predicacions quaresmals.

Li oferiren altres càrrecs, però ell just acceptà el nomenament d'encarregat de l'Oratori de Calonge fet pel seu bon amic Mn. Alcover, Vicari capitular, el 5 de febrer de 1916.

L'any 1931 fent el solpàs l'hi pegà un atac de gota i a partir de llavors anà malaltís i fou autoritzat per dir sempre la Missa

" de Beata " i tant sols féu una sortida per anar en pelegrinació a Sant Salvador amb una gran multitud de calongins. Donava la Comunió arrebatat a l'altar, fins que impossibilitat de tot quedà paralitzat i a la matinada del 8 de gener de 1950 morí en la pau del Senyor.

Calonge sempre estarà agraïda a la seva memòria.

Extret del programa de festes del 86.

Baltasar Amengual (Rector de Calonge)

Pep Marinons

Dies i Coses 11

S u c c e s s o s

S'altre dia just després de dinar en vaig tombar una mica en comptes de fer horeta, i de sobte em va deixondir la cridòria feresta d'una sirena. Vaig guaitar a fora, i vaig veure un munt de gent indignada, envoltant els municipals a sa plaça. Me n'hi vaig anar, i a mesura que m'hi acostava, sentia a la gent que deia, "es temps d'en Franco no passaven aquestes coses"; "si jo fos es que comanda, no passaria res d'això"; "I que te creus, els tornaran amolla tot d'una".

Amb això, vaig reconèixer els

dos personatges que la policia s'hen duia engrillonats: es tractava de'n Mac-Polla i en Mac-Bessol, dos famosos lladres d'ametlons que assolen la nostre comarca, sembrant la desesperació entre els espolsadors d'ametlles, i que havien estat capturats en plena malifeta.

El nostre reporter aconseguí aquesta prova de la seva feta.

PEP MARINONS

La guanyadora del concurs del mes d'Abril fou Catalina Vallbona i Roig. Les al.lotes eren: Na Llucia de Na Barret, Na Margalida Pinya, Na Mari Rebeu i Na Juanita de sa Marina.

La nostra gent

AVUI .
L'AMO EN TOMEU
D'ES MOLÍ

Si qualsevol horabaixa d'un d'aquests dies asoleiats anam = pels camins del voltant de Calonge, es quasi ben segur que ens = toparem amb tres homes majors, = amb el gaiatet amb la mà, cara = riolera i admetents amb tothom. Formen part del caràcter del nostre poble, són com una mena de = institució local, encara que ells no pretenguin altra cosa que pas sar el temps. Són aquests tres ve llets l'amo en Pep de Na Corme, = l'amo en Tomeu de Ca'n Mitjanit, i l'amo en Tomeu de's Molí.

Amb l'amo en Tomeu de's Molí hem parlat per què ens conti = algunes de les vivències seves.

Ja era el vespre quan hem = anat a ca seva, i com que no res ponien a la tocada a la porta, = hem entrat per endins. De dins = la cuina en sortia el "Santa Maria, Mare de Déu..."; resaven el rosari amb sa madona, pietós i = admirable costum de les cases de la pagesia, costum que Déu vulgui no es perdi mai a dins les nostres famílies.

L'amo en Tomeu va néixer fa 86 anys allà on viu ara na Maria de's Molí, que aleshores era la casa dels seus pares, i que després per herència va passar a és ser del seu germà Jaume.

-Vareu anar a escola?

-Si, a S^a M^aorta, amb el mestre don Llucià. Primerament s'es cola era sa casa a on va viure

en Toni Marines, i després a sa casa a on està en Joan de Ses Tanques, devers Sa Vileta.

-Vàreu fer d'escolanet?

-Si, en temps del Senyor Toni. Guanyavem 8 dècims cada setmana, i qualque vegada, si a n'es capellà l'ha passava per alt, a diós a sa paga.

-El senyor Toni era afeccionat a la pesca, veritat?

-Molt, quan volia anar a pescar, es dia abans m'enviava a calar es garbells a Cala Llonga. = Llavonsses es feien moltes de gambes, qualque garbell tenia 250 = gambes. Llavors el sen demà dema-

tf mos n'anavem a pescar de ro- =
quer amb una barqueta que ell te-
nia. El Senyor Toni tenia un mis-
sal prim i un de gruixat, i es =
dia que veies que treia es prim,
era senyal que tenia sa pescada
preparada, i en dues grapades te-
nia sa missa enllestida.

-M'agradaria saber perquè
vos diuen "de's Molf".

-Perquè teniem un molf de =
vent per moldre es grà. Es meu pa-
drí vivia a sa casa de sa torre
que hi ha a davant l'esglèssia; =
jo mateix vaig fer de moliner, =
quan era jove.

-N'hi havia més de molins?

-Que jo recordi, el nostre =
era l'unic molf de vent de's po-
ble, a les altres torres que te-
nim per aquí jo no he vist mai =
cap molf de vent.

-A sa ~~tanca~~ de's Garbelló =
també en tenien un de molf. Era =
un molf de vent per treure aigua.
"on pare l'any 14 va fer un pou,
per què aquest any no va ploure.

-Parlem un poc de com eren =
les festes de la vostra joventut.
Vàreu ésser mai l'amo de sa festa
de Sant Miquel?

-Si, amb en Tomeu de Ca's Se-
nyor varem dur sa festa un parell
d'anys.

-Quins eren els actes princi-
pals de sa festa?

-A més de sa missa, es dos =
act s principals eren es ball i =
ses corregudes.

-Com era es ball?

-Era ball de pagès.

-Pagaven per ballar?

-Si, s'encantaven ses matei-
xes, es caminer les encantava i =
ballava ses primeres es qui paga-
va més. Es doblers que feiem des
ball servien per pagar tota sa =
festa. Si tenien ganàncies ho do-
navem a l'esglèssia.

-I ses corregudes?

-Per ses corregudes prepara-
vem una pista a on corrien tant a
peu com en cavall. Record que uns
anys varen córrer a dins na Blan-
ca i altres a Na Barret.

-Com corrien els cavalls?

-Escapats, es millor corre-
dor de llavors, tant a peu com a
cavall era en Miquel de Sa Conca.

-Quin premi rebien els gua-
nyadors?

-Un pollastre, unes esparde-
nyes, uns calcetins o coses d'ai-
xò.

-Anàveu a Ciutat quan èreu
jove?

-Molt poc. Hi havia molts =
de joves que sa primera vegada =
que anaven a Ciutat era a fer es
servici.

-I com hi anaven?

-Amb sa diligència fins a =
Santanyí, i llavors amb so tren.
Amb un duro pagàvem es passatge
i es dinar a una bona fonda.

-Hi havia altres transports
per anar a altres bandes?

-Es Conco en Toni de Ca'n Po-
lla tenia una diligència que ana-
va cada diumenge a Felanitx. Hi =
havia gent que anava amb sa dili-

gència i altres que feien comandes. Es passatge valia un velló, i ses comandes quatre cèntims.

-Per acabar, conta-nos alguna cosa graciosa del vostre temps.

-Una vegada per Sant Antoni vàrem anar a beneïr un carro a S'Alqueria Blanca. Després de ses Beneïdes se va enrevoltar molta gent, per què noltros feiem molta de bulla. Noltros a dins es carro hi duiem un sac ple de moixos, i quan estàvem ben enrevoltats de gent, per un forat que tenia sa sola de's carro vàrem amo-

llar es moixos. Ja poreu pensar si n'hi va haver de crits i meus amb aquella moixada.

Ha sigut, aquesta xerrada, molt interessant per què l'amo en Tomeu, a més d'ésser una font quasi inesgotable de coneixements dels fets del nostre poble, és una persona molt simpàtica i agradable.

Gràcies, l'amo en Tomeu.

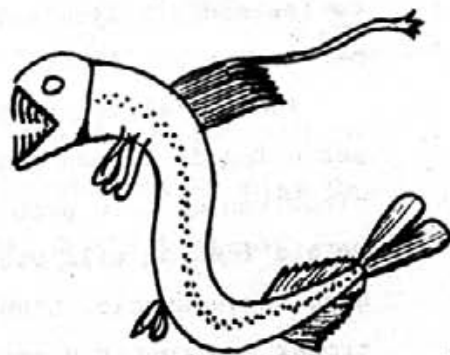
Marc.

MONSTRES

Tots nosaltres, quan sentim parlar de peixos, tenim una idea preconcebuda dels peixos que els nostres pescadors agafen, però n'hi ha uns altres, uns que surten, per la seva forma i característica, de lo establert.

Quest tipus de peixos viuen en la zona abisal, es dir, en la zona on no hi ha arribat encara la presència humana. Aquesta zona té unes característiques molt especials i, per tant, els peixos que l'abiten també són especials, ho són tant que si els vèssim al natural i no ens diguessin el que són mai podríem adivinar que són peixos.

Les característiques principals de la zona abisal són la forta pressió de l'aigua i la manca de llum, i això representa un gran obstacle

Cauliodo

per a la vida en aquells inrets. A una profunditat aproximada de cinc-cents a mil metres encara s'hi pot trobar una mica de llum, i és aquí on certs peixos, que disposen d'enormes ulls telescòpics, la recollen. Molts d'aquests peixos ademés de tenir els ulls enormes, també tenen òrgans lluminosos distribuïts per tot el seu cos. -uns el tenen al llarg i altres en una espècie d'antenes situades en el cap que emiteixne llum. La manera d'emir la llum aquests òrgans és la següent: aquests tenen una espècie de cristallí i sota el

qual hi ha un líquit que, junt amb l'oxigen de la sang, produeix la llum.

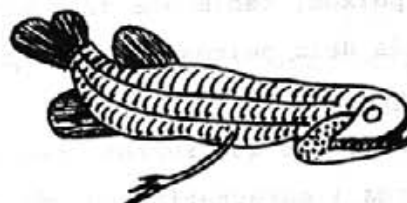
Per a investigar un poc més sobre la vida que hi ha en aquestes profunditats, s'han enviat microfons amb gravadores incorporades per poder enregistrar el mínim soroll que es produïu. I al escoltar les gravacions, s'han trobat amb uns estranys renous com són meulos, forts bramuts, giscos, etc. que produeixen els mateixos peixos. L'explicació d'aquets sorolls és ben senzilla, ja que els peixos al no veurer-se directament, per la manca de llum, es serveixen de les senyals lluminoses i sonores per trobar als altres.

També l'alimentació, i altre cop per culpa de la manca de llum, constitueixen un greu problema ja que en els fons on ells viuen no hi ha gens de vegetació. L'únic que poden trobar són restes d'animals i vegetals morts insuficients per alimentar-se tots, i sobre tot perquè a-

quests peixos són sobre tot carnívors i l'única forma de poder sobreviure es alimentar-se un dels altres. Per aquesta raó, la seva boca i les seves dents són molt grosses i el seu estómac és dilatable fins al punt de poder enviar-se peixos sencers d'un tamany bastant més superior al seu.

L'aspecte que presenten aquests peixos és, molt sovint, feroç; pareixen monstres terribles com sortits d'un mal somni o d'una pel·lícula de terror, però la realitat és que són d'un tamany molt reduït. Mirau si són petits que rara vegada passen els deu centímetres de llargària.

Són monstres tant sols d'aspecte.

Photostomias

VNA DE ROMANS

Ara fa molt de temps, que totes aquestes terres anomenades Calonge, Sancelles o Llubí, foren abans que des moros, romanes. Però per aquelles èpoques que corrien, no sols romanes era "lo"

que hi havia, ja que la nostra illa, era niu de tot un estol de pirates i contrabandistes, que aquí hi fixaren es seu lloc d'operacions.

La importància de aquests, va arribar a ser tan espectacular,

que el senat romà, decidí enviar un des seus generals per posar ordre. Això passà ara exactament fa 2111 anys, i el senyor en qüestió va ser en "Quint Cecili Metellus". (Vaja nomet).

Bé idò, partí aquest home de la península Itàlica tot pertret d'homes i vaixells decidit a aturar es remenat que per aquests indrets hi havia.

Però, quina hauria de ser la seva sorpresa amb arribar aquí?

Li passa lo següent:

Els d'aquí, enterats de que els romans venien tots carregats d'armes i disposats a aturar-lis es negoci, varen començar a pensar com ho haurien de fer per sortir-ne de tot aquest "assunto".

Pensaren i pensaren i vejent de sa penya bosca, que es vaixells ja voltaven sa punta mitjana, anaren a demanar una picadora a n'en Tomeu Rooa, es qual home generós a on ni hi hagui, lis va deixar fent-lis inclús bon pes.

Idò ja els podeu imaginar a tots aquells homes, més contents que mai, amb sa picadora com si fos sa juguete nova. Baixaren cap

a ses Puntetes, ja que els romans ja havien entrat dins Cala Llonga, i els trobaren que amarraven.

Quina seria la sorpresa des romans, quan varen veure aquella tropa amb sa picadora. Assombrats per lo que veien i sense decidir-se a baixar de ses naus, obtaren per abandonar s'em presa que els havia duits fins aquí, i partiren més aviat que depresa per es mateix camí d'on havien vengut.

Ja ho veis. Això, a nes temps des romans.

Macià Trompé

CONFESSIONS D'UNA MARE AL SEU FILL

-Mare, qui som jo?

-Tu ets el meu fill. Has nascut a la meua llar. T'hem donat un nom i uns llinatges i portes la nostra mateixa sang; no volem que mai la traeixis.

-Per què, mare, xerr d'aquesta manera?

-La teua veu és dolça, el teu parlar bonic i la teua saviesa gran. Tu parles així com ho feien els teus padrins i així com ho fan els teus pares. Parles així perquè pertanyes a un país i et deus a una gent que així ho fa. No et neguis a tu mateix parlant veus estranyes o imposades.

-Però mare, i si no m'entenen?

-Sí, fill meu: t'entenen. No perdis el respecte a ningú. Les persones han de demostrar llur civilització i cultura també en el comportament envers els altres. Si no parles així com saps, menysprees i rebutges ja no quelcom que et pertany, sinó també aquestes persones que diuen que no t'entenen per comoditat; pots estar segur que no hi ha ningú tan baix que, en uns anys de viure aquí, no t'entengui. No canviis: fés-ho per respecte a tu mateix i als altres.

-I si n'hi ha que me diuen que el meu parlar és només el d'un lloc petitó, que no és germà al d'altres llocs que també parlen com jo?

-No et deixis enganyar, fill. Aquestes persones volen dividir la història, la cultura i l'amor a una terra. Tu ets d'un país molt gran, i això, a vegades, fa por. Saben que si acceptes aquesta realitat també en podries acceptar moltes altres; saben que una copinya ben forta pot fer mal; saben que qualcú hauria de fer-se càrrec de massa desastres, de massa calumnies, de massa ignomínia; saben que la història que molts escriuen

ara és fictícia. I tu saps que els canvis de fons solen assustar a determinats sectors i xacra de la comunitat. però el que ells ignoren és que nosaltres ja ho sabem i la veritat, tard o prest, arriba a imposar-se.

-Però mare, tot allò de la història envers un destí universal, allò d'una, gran i lliure, què significa? No creis que qualcú va errat?

-Ningú, fill meu, ningú pot parlar de llibertat si et té fermat i et prohibeix ésser tu en tot i per tot. De quina llibertat es tracta? De la seva? I quines garanties ofereix? Sols una: que tu, per la força, pensis com ells. Ara tu pots esbrinar qui és que va errat. Quan tu ens demanare de fer-tes un ca teva, de separar-te de nosaltres perquè creies que havia arribat l'hora, saps que no ens varem negar, que et facilitàrem el canvi, que no t'hem volgut imposar, amb cap mena de paternalisme fals, el que nosaltres pensàvem. I això creim que és acceptar la llibertat, acceptar el destí dins l'universal o dins ca teva, així com vulguis..

SI DESPRÉS DE TOT AIXÒ, MARE, SI DESPRÉS DE
TOT AIXÒ, ENCARA NO M'ENTENEN?

...PACIÈNCIA FILL MEU, PACIÈNCIA...

QUALQUE DIA T'ENTENDRAN.

-Així que pensau que les persones han de ser lliures per decidir, no sols el seu futur individual sinó també el destí de la seva comunitat històrica concreta?

-Jo crec, fill, que no hi ha cap llei divina ni cap menament ni tan sols cap motiu perquè així no sigui. Hem de ser conseqüents amb les realitats, i no tan sols a mitges. Hem de saber acceptar els errors que s'hagin pogut cometre, però no hem de cedir ni la brutor de l'ungla amb allò més sagrat que té una persona.

-Però mare, i si encara després de tot això, si encara no m'entenen?

-Paciència fill meu, paciència; qualche dia ja et comprendran.

M.F.

UNS AMICS bromistes

A un poble, no molt llunyà, uns quants joves bromistes, per divertir-se, volgueren fer creure a un amic seu, un poc més col·lo que els altres, que estava malalt. Es posaren d'acord, i el matí, quan l'home sortí de casa seva, un d'aquells s'hi va fer topadís i li demanà si tenia res que li fes mal, perquè el trobava com esblanqueït i amb la cara canviada.

- No tenc res - contestà el banaua.

Quan hagué caminat un poc més, en trobà un altre que li demanà si tenia febre, perquè el trobava demecrat i amb cara de malalt. Ell va començar a dubtar, creient que era ver allò que li deien. Va continuar caminant a poc a poc, i trobà un tercer company que, després de mirar-lo de cap a peus, li digué:

- Fas cara de tenir molta febre i d'estar greument malalt.

Aquell home començar a estar pensatiu de si tenia febre o no.

Aleshores va sortir el quart i li assegurà que el veia tan malament d'aspecte, que no comprenia com no es ficava al llit. El va convèncer que se'n tornàs a casa seva i es va oferir a acompanyar-lo i a cuidar-lo com un germà.

El betzol va tornar arrere, com si estigués molt malalt: es va enllitar i feia una cara com si es trobàs a punt de morir. Tot seguit hi anaren els altres companys i digueren que havia fet molt bé de colgar-se. Poc després se'n presentà un que deia que era metge, i quan li hagué pres el pols, digué que molt prest seria mort d'aquella malaltia.

Aleshores els que hi havia començaren a dir els uns als altres:

- Ja comença a morir-se ...
- Ja té la llengua blava ...
- Ja és mort !
- Ja té els peus freds ...
- Ja té els ulls terbolos ...
- Tanquem-li els ulls i componguem-li les mans, i duim-lo al cementeri.

- Quina desgràcia, perdre aquest home ! Era ben bona persona i un bon amic. Se consolaven mutuament.

Mentrestant, ell no deia paraula, com a bon difunt. S'havia convençut que era ben mort.

El posaren dins el bagul i el duien per la ciutat; i als qui passaven i demanaven què era allò, els deien, un amic nostre que era mort i el duïen a enterrar.

Un taverner començà a cridar:

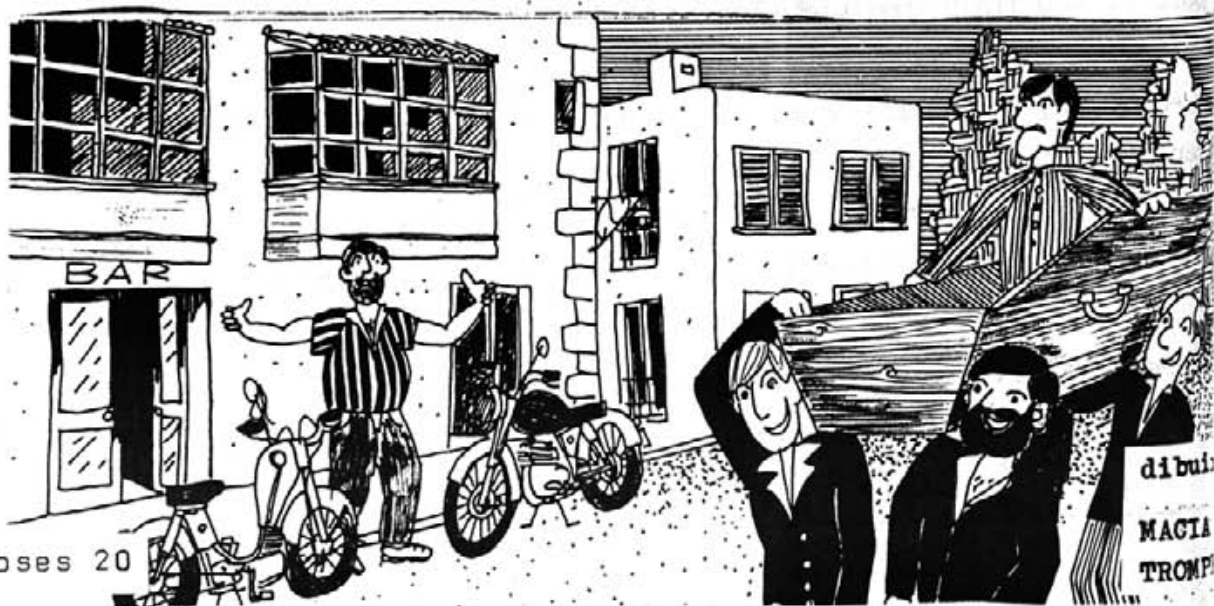
- Quina mala bèstia, que efa! Era molt dolent ! Mereixia que el penjassin !

Quan el beneïtot va sentir això, tragué el cap i digué:

- Ah, bandarria ! Si jo fos viu en lloc d'esser mort, encara te feria mes banyut. Banyut !

S'alçaren grans rialles, i els qui el duïen se n'anaren, deixant-lo dins el bagul.

Es que hi ha vegades perdem el Nord.

L'ESPORT

Aquest mes passat d'Abril s'ha jugat a Ciutat el tercer torneig Príncep d'Astúries de bàsquet; varem decidir anar-hi perquè el bàsquet és un esport que va agafant molta força per tot arreu, sobre tot en la gent jove; a Calonge, ara mateix, pot ésser que sigui l'esport més practicat, és molt difícil passar per davant la plaça i veure la pista buida, sempre hi ha qualquú que vol aficar la pilota en la cistella, ¿quantes hores es deu haver passat en Xisco Polla davall una cistella? Ni ell mateix ho sap. Va agafant tradició el nostre quasi tradicional torneig de bàsquet de Sant Miquel, cada any es fa més difícil superar l'edició passada.

Tornant al torneig, hem de dir que varen venir a Ciutat el CAI de Saragossa, el Joventut de Badalona, el Reial Madrid i el Barça. Es varen enfrontar en les semifinals la Peña amb el Barça i el CAI amb el Madrid. La primera semifinal va ésser un partit molt disputat, es va avançar la Peña en la primera part fins a devuit punts però el Barça, que compta amb molt més bona banqueta, va remontar guanyant amb tranquil·litat. La segona semifinal no hi va haver emoció, ja que el Madrid va dominar el partit de cap a peus.

El dimetres es va jugar la final que tots esperavem un altre enfrontament Barça-Madrid. Va ésser un partit d'aquells que, molt ben

dit, fan afecció, en Miquel Capó, especialista consumat de bàsquet, va declarar que feia molt de temps que no havia vist cosa igual (a part els partits que veim a "Cerca de las estrellas"). A la primera part va anar sempre per davant el Madrid, però no aconseguia anar-sen amb molta avantatja, deu o dotze punts tot lo més, arribant al descans amb uns cinc punts d'advantatja. La segona part fou altre cop igualada arribant als darrers minuts amb una lleugera avantatja blau-grana. Es pot dir que els triples de "Super-Epi", els rebots de Norris i el bon jugar de Solozabal per una part i la manca de pivots al Madrid per l'altre, varen fer que el Barça es proclamàs campió.

En Norris va ésser elegit el millor jugador i n'Alexis el màxim en cistellador.

La cosa més positiva va ser la resposta del públic mallorquí, que tant el dimarts com el dimecres omplí de gom a gom les graderies, de mostrant que hi ha ganes de veure bàsquet del bò i que Mallorca necessita un equip a primera, a més a més es pot dir que a la final hi havia un cinquanta per cent a favor de cada banda, fent que el partit també estàs igualat a les graderies. Però que hi hagués tanta animació no va fer res perquè fossin uns partits sense cap mena d'incidència.

Els dos jugadors que més calen a l'afecció de les nostres illes són n'Epi i el metge Corbalan.

En Corbalan ens va dedicar una foto, fins aquí tot normal, la sorpresa l'hem vaig donar quan la vaig llegir: estava escrita en català. Molt bé Corbalan, ja que a pesar de que és de Madrid li agrada la cultura de les altres regions.

Amb l'aler del Barça varen tenir una petita conversa. Ens deia:

-Generalment vaig a estiuar a les illes, ja sigui a Mallorca o a Menorca. M'agrada molt anar a les illes perquè pens que es un lloc molt bonic per passar-ho bé.

-¿Coneixes la zona de Cala d'Or, Calonge i Cala Figuera?

-Sí, però no excessivament.

-¿Penses tornar aquest estiu per aquí?

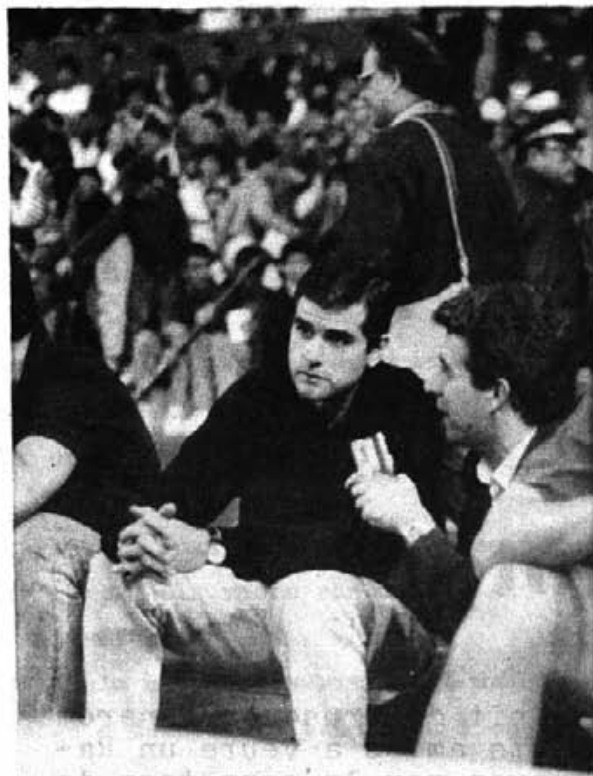

-De moment estic aquí i si duc la sort de que em pre-seleccionin tornaré molt prest.

-¿Creus que la conquesta de la lliga podria llevar el disgust que l'afecció blau-grana té per la vostra actuació a la copa d'Europa?

-No cap cap dubte que si guanyam la lliga haurem fet una gran temporada.

També varem xerrar amb n'Ignaci Solozabal, un altre dels destacats a la final:

-¿T'has convertit en el verdug del Reial Madrid?

-Bé... Jo crec que haver aconseguit les darreres cinstelles contra el Madrid té un poc més de ressò; però lo important és que l'equip guanyi i hem guanyat els darrers partits al Reial Madrid.

-¿Creus que aquests quatre equips que hi ha a Ciutat jugareu les semifinals de la lliga?

-Em pens que sí, no és pot dir segur mai, però està clar que aquets quatre equips ara per ara són els millors.

-¿Què penses del públic mallorquí?

-S'ha portat molt bé. Es un factor molt important que les graderies estiguin plenes, això et fa jugar

amb moltes més ganes, segur que s'ho ha passat molt bé.

Després d'haver disfrutat com un negre i de viure el bàsquet com mai no em queda més que esperar un poquet per veure a seleccions com l'espanyola i la russa que vendran a Ciutat molt prest.

MATIES

Fotos: Pep i Margalida

motor

Una nit de brusques, anarem uns quants amics a veure un Rally. Anavem per la carretera de Deià cap a Sóller i ens adelantà, damunt un revolt, un dos cavalls; i uns diguerem -Vaja == quin brusquer més bó!, i altres diguerem: -o és molt bó o en el proxím revolt el trobarem emmotrat. I qué creureu que passà? idò que en el proxím revolt estava ben enfangat. Moltros vam baixar del nostre cotxe i anarem a ajudar-li.

Quan arribarem al dos cavalls, tal seria la nostra sorpresa, i a més doble, al veure que el xofer era el famós "roquero" Kevin Ayers, i l'altre sorpresa, menys agradable, que quan volguérem ajudar-lo nos envià a fregir monees.

Una altre anècdota graciosa fou el dia que em volgué acostar massa al toro!.

Jo estava a una banda de l'asfalt, damunt un revolt, que és on

Una altre anècdota graciosa fou el dia que em volgué acostar massa al toro!

Miravem un rally. Jo estava a una banda de l'asfalt, damunt

un revolt, que és d'on millor es veuen passar els cotxes. En aquest revolt hi havia un pi, jo el vaig aprofitar per posar-m'hi darrera i assegurar-me que algun cotxe s'acostava massa a la vorera. Jo estava

Una altre anècdota graciosa fou el dia que em volgué acostar massa al toro!.

Miravem un rally. jo estava a una banda de l'asfalt, damunt un revolt, que és d'on millor es veuen passar els cotxes. En aquest revolt hi havia un pi, jo vaig aprofitar per posar-m'hi darrera i assegurar-me si algun cotxe s'acostava massa a la vorera.

Jo vaig voler fotografiar el primer cotxe que passàs i em vaig posar a l'aquait; just darrera el pi. Quan va passar el cotxe em va fer tan anron que en lloc de fotografiar el cotxe vaig fotografiar

Quan va passar el cotxe em va fer tan anron que del susto en lloc de fotografiar el cotxe vaig fotografiar el pi.

Sant Pau!

Les malalties des renyons, de la tiroides, l'obesitat i l'ús de les de les píndoles anticonceptives afavoreixen l'augment de la tensió de la sang.

Un altre factor important de la hipertensió és l'actitud mental: l'angoixa, l'ansia, les preocupacions, els nervis, ... tot això provoca l'augment de la tensió arterial pel fet que provoca una contracció de les artèries.

El cafè, l'alcohol i el tabac produeixen també una contracció de les artèries.

Un risc important degut a la hipertensió, és l'aparició de trastorns cardíacs, en tancar-se els "tubs" o augmentar la densitat de la sang, la "bomba" que impulsa la sang ha de fer un gran esforç, i el cor treballa excessivament.

Un altre risc greu és l'hemorràgia cerebral, quan major és la pressió de la sang hi ha més facilitat que es rompin els vasos sanguinis. Aquest risc augmenta si la persona hipertensa és fumadora.

Hem de tenir en compte que la pressió de la sang pot variar molt segons els moments, just el fet d'anar al metge a mesurar la tensió ja l'ens augmenta.

CURA HIGIENISTA DE LA HIPERTENSIO

La tensió excessivament alta és un indicador més de malaltia, esgotament i intoxicació. No serveix de res baixar-la amb medicaments, mentre permaneceix la causa de la malaltia i la persona continua amb la mateixa forma de vida.

És necessari, com sempre, un canvi de vida: dur una alimentació sana i eliminar la sal i altres substàncies tòxiques (cafè, alcohol, tabac, medicaments). S'aconsella eliminar els medicaments de forma lenta i progressiva, després de consultar a qualque persona entesa.

En continuar un mode de vida higienista i després d'un procés de desintoxicació, hi ha una menor retenció de líquids i s'eliminen també els tòxics acumulats a la paret de les artèries, tornant-se aquestes més elàstiques i obertes. La tensió, sense necessitat de cap medicament torna a la normalitat.

Es recomenable un treball de canvi mental, aprenent a controlar l'angoixa, l'ansietat, ... És necessari el descans, el somni, la relaxació, la respiració profunda, perquè tot això afavoreix la disminució de la tensió sanguínia.

L'exercici progressiu i el moviment són molt importants a l'hora de normalitzar la tensió; amb l'exercici millora la circulació sanguínia i disminueix la tensió arterial.

Miquel Vallbona Vadell.

RITA PAVONE

Rita Pavone, que nos ha dedicat una fotografia, ha passat una setmana de descans entre noltros a sa seva casa "El Encanto", a Cala D'Or.

Aquesta cantant italiana, que és una enamorada de Espanya, Mallorca i sobre tot de Cala D'Or, actúa per tot arreu i té tant d'èxit com en es seu millor temps. Grava discs, actúa a televisió, i artísticament, no s'atura.

Per aixó ha aprofitat uns des pocs dies de descans per gaudir-los aquí, a Cala d'Or, que l'hi agrada tant, i que en qualsevol moment en parla quan l'entrevisten, sia per televisió, radio o premsa escrita.

Sa Associació de Veïnats de Cala d'Or amb molt bon criteri i tenint en compte aquest detall, també n'ha tengut un altra. I és que l'ha nomenada merescudament, socia d'honor de s'entitat. Molt ben fet.

Hem parlat un moment amb na Rita i està molt contenta de s'acord de sa Associació.

Quan l'hi hem demanat que pensava de Na Sabrina, ha dit que era una al.lota molt guapa; i res pué. No l'hi agrada parlar ni bé ni malament dels altres artistes.

En quant a quin era en aquest moment s'artista espanyol mes famós a Italia, ha respost que en Miquel Bosé. Pel que respecta el seu idol, el seu preferit es En Frank Sinatra.

CALA.

Dies i Coses 26

DIR O FER?

Un bromista conegut meu demanà a un religiós:

- Què és més agradable a Déu: dir o fer?
- El religiós li digué que era més agradable fer; i aquell li va dir:
- Així, doncs, té més mèrit el qui fa rosaris que el qui els diu.

Cares D'ahir.

Heu de escriure el nom dels tres amics nostres en el paper adjunt, i entregar-lo abans de dia 17 de Maig en el Bar Nou.

FA MOLT DE TEMPS QUE SE FEIEN EXERCICIS A SON SALVADOR, AMB D. ANDREU, AL CEL SIGUI, A ON, EXPLICAVEN A ELS AL.LOTS I AL.LOTES LO QUE HAVIEN DE FER I NO FER.

EL QUE SE TRACTE ES QUE HEU DE ENDEVINAR TRES DE AQUETS PERSONATJES, QUE HI HA A LA FOTOGRAFIA, FETA ALS ESCALONS DE CRISTO REI, (SENSE CONTAR D. ANDREU), I PODEU GUANYAR:

UNA MARAVELLOSA BOSSA DE PRODUCTES
PELS CABELLS, MIRANT CARA A L'ESTIU.

QUE SERA DONADA PER SA PERRUQUERIA SEBASTIA ROCA.

PERRUQUERIA

HORARI

Primavera-estiu
de Dimarts a Dissabtes.
Perruqueria:
de 10 h. - 20 h.
Depilació i Manicura:
de 16 h. - 20 h.

Dies i Coses 27

PER TOT ARREU
HI HA DONES QUE
S'HAN DE CERCA SA
VIDA.

FOTOGRAFIA PROFESSIONAL

IMATGE D'OR

Avda. Boulevard, 13 - Tel. 657758
CALA D'OR (Mallorca)

- Fotocòpies
- Fotos carnets
- Reportatges

HEM D'AGRAIR A IMATGE D'OR LA SEVA
AJUDA QUE VA FER POSSIBLE LA SORTIDA DEL
PRIMER NÚMERO DE DIES I COSES.

ULTIMA HORA!

CAMPIONAT DE TRUC DE CALONGE

Es guanyadors han estat es 2 Tomeus de C
Senyó. Un dijous d'aquests es farà es so
de companyerisme per tancar aquesta edic
EL CALA D'OR JA ES DE TERCERA!

Amb la victòria (1-2) de diumenge passat
a Son Sureda camp del Son Sardina el Cal
D'or ha aconseguit l'ascens desitjat.

MATIES